

borg til de samme Steder. Dette Udvalg, der er nedsat paa Foranledning af Kolonialgrossererne, skriver følgende, som jeg skal tillade mig at oplæse, det er ikke mere end nogle faa Linier: „Medens vore Befragtere af store Vareposter, f. Eks. Korn- og Kulhandlere, i Almindelighed kunne siges at være Herrer over, hvilke Skibe, det være Dampskibe eller Sejlere, de ønske at benytte — i alt Fald kunne de forhandle med disse — stille Forholdene sig anderledes her paa Pladsen, naar Talen er om Stykgods, saavel kommende hertil som afgaaende herfra, i større eller mindre Samlaster. Modtagere eller Afsendere af saadanne ere ikke i mindste Maade Herrer over Situationen og kunne end ikke udøve den aller ringeste Indflydelse paa Sagernes Gang. For næsten alle Router, saavel hertil som herfra, eksisterer der ingen Konkurrence. Selskaberne synes at have arrangeret alt imellem sig til deres egen Fordel, og den Hensynsfuldhed og Støtte, den kjøbenhavnske Handelsstand føler sig berettiget til at nyde, i alt Fald hos vort største Dampskibsrederi, mødes ikke af en tilsvarende Opfattelse fra dets Side. At Kjøbenhavn er Udgangspunktet for dets Virksomhed og Midtpunktet i hele det store Net af Dampskibslinier, synes ikke at forpligte Selskabet i mindste Maade, hverken over for Pladsen eller over for Landet. Denne Mangel paa Konkurrence og hensynsløse Udnyttelse af samme hos de Dampskibsselskaber, der betjene os, indsnævrer og besværliggør selvfølgelig vort Handelsliv i en betydelig Grad“. Som man ser, ankes der her stærkt over den Maade, hvorpaa det forenede Dampskibsselskab varetager sine Fragtlinier, og jeg vil derfor paa denne Plads benytte Lejligheden til at opfordre den høje Regering til, naar som helst der fra Selskabets ledende Mænds Side forlanges Imødekommen, da at sørge for at forlange tilsvarende Imødekommen fra det forenede Dampskibsselskab over for det store Publikum. Det vilde være heldigt, om vi kunne komme dertil, at Staten havde mere Indseende med og Bestemmelse af de Fragter, et saadant Selskab maatte tage, end Tilfældet nu er.

Idet jeg nu atter vender mig til Forslaget, skal jeg sige, at jeg ser godt, at selv om man ikke med Bestemthed kan gaa ud fra, at det forenede Dampskibsselskab vil bestille de to Skibe her i Landet, vilde det ikke være tilstrækkelig Grund, i det mindste ikke for mig, til at modsætte mig dette Forslag. Thi der kan jo være

andre forestaaende Arbejder af lignende Art, selv om de ikke ere saa kostbare, hvor der kan blive gjort Tilbud fra danske Skibsværfters Side, og hvor man maaske faar med saa humane Bestyrelser og Mænd at gøre, at de tage Hensyn til Nødvendigheden af, at saadanne Arbejder blive inden for Landets Grænser. Af denne Grund er det jeg kan anbefale det foreliggende Forslag. Jeg har indtaget det samme Standpunkt, naar Højreregeringer have forelagt lignende Forslag. Jeg har ikke ladet mig lede af politiske Grunde i saa Henseende og vil heller ikke her lade mig lede af andet end rent praktiske Grunde.

Maa jeg dog maaske sige, at endskønt jeg godt forstaaer de finansielle Betæneligheder, den højtærede Finansminister gør gældende i Motiverne til Forslaget, havde jeg dog hellere set, at han var fremkommen med Forslag om fuldstændig at stryge den Told, som nu bestaar baade over for Skibe og Fartøjer, saa meget mere som, saa vidt jeg husker, Toldkommissionens Flertal foreslog at ophæve Tolden paa Skibe. Det samme gælder naturligvis for Saltets Vedkommende. Der foreslaas at gøre det Salt frit, der anvendes i Fiskeriets Interesse til Saltning af Fisk i danske Fiskefartøjer. Vi vide jo, at der er en lignende Undtagelse for det Salt, der anvendes i Landbrugets Tjeneste. Hvad var nu rimeligere, naar vi skulle forandre denne Position i Toldloven, end at man fuldstændig gik bort fra Beskatningen af Salt, noget, som man jo ogsaa i Toldudvalget tidligere, for en Dels Vedkommende da, var enig om. Med disse Udtalelser skal jeg som sagt anbefale Forslaget, idet jeg forventer, at selv om det forenede Dampskibsselskab, der jo særlig i den senere Tid har lagt an paa at afkorte Arbejdernes Løn med $\frac{1}{4}$, og som gør alt muligt for ogsaa at lægge vor Handel Hindringer i Vejen, ikke skulde finde sig foranlediget til at bestille de to Skibe her i Landet, kunde det tænkes, at Følgen af et saadant lille Forslag, hvis Rækkevidde ikke kan beregnes, vilde blive, at der herefter, naar saadanne Arbejder skulde udbydes til Licitation, vilde være større Chancer for, at de danske Skibsværfter fik saadant Arbejde, end der nu er.

Hammerich: Ogsaa jeg vil ligesom andre ærede Talere anbefale det foreliggende Forslag. Vi ere jo ikke bange for at støtte ad forskellig Vej snart det ene og snart det andet Erhverv, men jeg tror nok at turde sige, at et Erhverv, vi i Reglen have ladet sejle sin egen Sø, er Skibs-